Raadsvergadering d.d. 23 maart 2023

Aan de raad,

Onderwerp
Statutenwijziging PlatOO en mandatering van bevoegdheden

Portefeuillehouder
J.H.C.M. Briels

Beslispunten
1. In te stemmen met de wijzigingen van de statuten van Stichting PlatOO bestuur voor openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs.
2. Vaststellen van de brief aan schoolbestuur PlatOO over de instemming met de statutenwijziging.
3. In te stemmen met de mandatering van enkele bevoegdheden van de gemeenteraad aan het college van Burgemeester en wethouders welke zien op de begroting en jaarrekening van PlatOO.

Samenvatting
Stichting PlatOO openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs vraagt instemming van de gemeente voor de wijziging van haar statuten. Aanleiding hiervoor zijn nieuwe wet- en regelgeving en daarnaast de wens om de mogelijkheid te hebben samenwerkingsscholen binnen het schoolbestuur op te nemen. De statutenwijziging heeft geen gevolgen voor het openbare karakter van de scholen. In het kader van de toezichthoudende rol van de gemeente op het openbaar onderwijs moet de gemeenteraad instemmen met een wijziging van de statuten van PlatOO.
Daarnaast is het voorstel om enkele bevoegdheden van de gemeenteraad met betrekking tot de toezichthoudende rol van de gemeente op het openbaar onderwijs te mandateren aan het college van Burgemeester en wethouders.

Aanleiding
De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van openbaar onderwijs. Het bestuur van de Laarbeekse openbare basisscholen Het Klokhuis en De Driehoek ligt bij PlatOO bestuur openbaar onderwijs (PlatOO). Gezien de verantwoordelijkheid van de gemeente ten aanzien van openbaar onderwijs heeft PlatOO op 8 december 2022 instemming gevraagd voor de wijziging van haar statuten (bijlage 2).
De huidige statuten van PlatOO dateren van 14 oktober 2008 met een wijziging op 7 juli 2015 (bijlage 3). Deze statuten dienen in verband met de volgende constateringen te worden geactualiseerd:
- Sinds november 2020 geldt er voor het primair onderwijs een nieuwe Code Goed Bestuur PO;
- Op 1 juli 2021 is de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) in werking getreden;
- De huidige statuten houden geen rekening met de inmiddels aparte rechtpositie en CAO bestuurders;
- In artikel 17d van de Wet op het primair onderwijs (WPO) is de mogelijkheid van een samenwerkingsschool opgenomen. Een samenwerkingsschool is een school waarin zowel openbaar onderwijs als bijzonder onderwijs wordt aangeboden. Deze

mogelijkheid staat niet in de huidige statuten van PlatOO en wordt in de nieuwe statuten opgenomen.
- In de voorbije jaren is de onderwijswetgeving op diverse onderdelen aangepast wat maakt dat de statuten op onderdelen niet (helemaal) meer in overeenstemming zijn met de wetgeving.

Deze actualisaties zijn verwerkt in de nieuwe statuten (bijlage 4). In de nota van wijziging Statuten Stichting PlatOO (bijlage 5) worden de aanpassingen, aanvullingen en omzettingen ten opzichte van de huidige statuten uitgebreid toegelicht. Met uitzondering van nieuw artikel 9 en nieuw artikel 12 hebben deze wijzigingen geen invloed op de gemeente. Nieuw artikel 9 heeft invloed op de bevoegdheid van de gemeente met betrekking tot de benoeming van de Raad van Toezicht. Nieuw artikel 12 gaat over het toezicht van de gemeenteraden op de scholen uit de eigen gemeente. De toezichthoudende rol van de gemeente ten aanzien van het openbaar onderwijs blijft verder ongewijzigd.

Daarnaast bestaat de wens om voor Laarbeek enkele bevoegdheden te mandateren.
Met inachtneming van het bepaalde in afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 156 van de Gemeentewet en artikel 17 van de Wet op het primair onderwijs worden de bevoegdheden zoals bedoeld in artikel 14 van de Statuten van PlatOO gemandateerd aan het college: het voeren van overleg over de conceptbegroting en jaarrekening (artikel 14). Deze jaarlijks terugkerende taken rondom de financiële stukken passen beter bij het college en passen minder goed in de vergadercyclus van de gemeenteraad.
Het goedkeuren van de wijziging van de statuten (artikel 15) is zwaarwegender van aard en blijft de bevoegdheid van de gemeenteraad.

Beoogd effect en/of resultaat
Zorgdragen voor de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs door navolging te geven aan de Wet op het Primair Onderwijs.

Argumenten
1.1 In het kader van de toezichthoudende rol van de gemeente op het openbaar onderwijs dient de gemeenteraad in te stemmen met een wijziging van de statuten van Stichting PlatOO.
Dit is geregeld in artikel 48, lid 7 van de Wet op het Primair Onderwijs. Hierin is bepaald dat de statuten van de stichting voor openbaar onderwijs slechts kunnen worden gewijzigd als de betrokken gemeenteraden hiermee hebben ingestemd.

1.2 De Raad van Toezicht van PlatOO wordt na instemming met de statuten wijzigingen niet meer door de gemeenteraad benoemd.
Het huidige artikel 12 (nieuw artikel 9) is gebaseerd op de achterhaalde situatie dat PlatOO een stichting voor openbaar onderwijs was conform artikel 48 WPO. Bij een dergelijke rechtspersoon wordt de Raad van Toezicht (RvT) benoemd door de gemeenteraad (artikel 48 lid 6 sub b WPO). PlatOO heeft met de komst van het algemeen-bijzonder onderwijs een andere rechtspersoonsvorm gekregen, namelijk een samenwerkingsbestuur conform artikel 17 WPO. Daaruit vloeit voort dat de benoeming van de RvT niet meer is voorbehouden aan de gemeenteraden maar aan de RvT zelf met inachtneming van de algemene wettelijke bepalingen m.b.t. governance (artikel 17a tot en met 17c WPO). Het nieuwe artikel 9 (= artikel 12 oud) is daar op aangepast. Overigens zijn de benoemingen van de RvT-leden door de gemeenteraden doorgaans hamerstukken mede omdat die benoeming plaatsvindt op basis van een bindende voordracht. In de huidige statuten is opgenomen dat een bindende voordracht kan worden geweigerd. Dat is juridisch met elkaar in tegenspraak.

1.3 De toezichthoudende rol van de gemeenteraad is beperkt tot scholen die de eigen gemeente betreffen.
Het huidige artikel 11 (nieuw artikel 12) heeft betrekking op de toezichthoudende rol van de gemeenteraad op het openbaar onderwijs. Dit is algemeen geformuleerd. In het nieuwe artikel 12 is dit aangepast en geëxpliciteerd dat de desbetreffende gemeenteraad alleen toezicht houdt voor zover het de school van de eigen gemeente betreft.

3.1 De toezichthoudende rol van de gemeenteraad op de financiële stukken wordt gemandateerd aan het college omdat deze taak beter bij het college past dan bij de gemeenteraad.
Deze jaarlijks terugkerende taken rondom begroting en jaarrekening zijn praktisch gezien qua termijnen en vergadercyclus beter belegd bij het college dan bij de gemeenteraad. De afgelopen jaren heeft de gemeenteraad geen gebruik gemaakt van haar bevoegdheden met betrekking tot de financiële stukken van PlatOO. Mandatering ontlast de gemeenteraad.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten
1.1 *Omdat PlatOO een andere rechtspersoonsvorm heeft gekregen, namelijk een samenwerkingsbestuur conform artikel 17 WPO, is de gemeenteraad niet meer bevoegd om de Raad van Toezicht te benoemen.* Dit wordt geformaliseerd in de Statuten. Er zijn verder geen juridische gevolgen.

3.1 *Mandatering aan het college betreft enkel formele toezichthoudende taken van de raad.*
Daar waar het ingrijpende bevoegdheden betreft blijft een raadsbesluit vereist.

Vervolgstappen
- Stichting PlatOO wordt per brief geïnformeerd over het besluit (bijlage 7). Na instemming van alle betrokken gemeenten zal een notariële akte worden opgemaakt van de statuten en wordt deze akte gepasseerd bij de notaris.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Raadsbesluit
2. Brief van PlatOO instemmingsverzoek gemeente statutenwijziging PlatOO dd 8-12-22
3. Oude statuten PlatOO dd 14-10-2008
4. Statutenwijziging PlatOO dd 17-11-22
5. Nota van wijziging Statuten Stichting PlatOO dd 17-11-22
6. Goedkeurende verklaring van Raad van Toezicht PlatOO dd 7-12-22
7. Brief aan PlatOO communiceren besluit gemeenteraad aan PlatOO

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris	burgemeester
	
J.W.M. van de Ven	F.L.J. van der Meijden